

**UCHWAŁA Nr LVII/460/2023
RADY GMINY RYŃSK**

z dnia 30 marca 2023 r.

**w sprawie Programu wspierania rodziny w Gminie Ryńsk
w latach 2023-2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40), art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program wspierania rodziny w Gminie Ryńsk w latach 2023 - 2025. Program stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ryńsk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

załącznik
do uchwały Nr LVII/460/2023
Rady Gminy Ryńsk
z dnia 30 marca 2023 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE RYŃSK
W LATACH 2023-2025**

I. Wprowadzenie

Dla dobra rodziny, które jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, konieczne jest wspieranie rodzin ze strony min. Samorządu w tych przypadkach, kiedy własne zasoby i możliwości nie wystarczają, aby pokonać sytuacje trudne lub kryzysowe. Szczególnie dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, naturalna rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Naturalna rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem Programu wspierania rodziny w Gminie Ryńsk w latach 2023-2025 dalej Program jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

Problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Ryńsk zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego celem jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Opierając się na założeniach ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zaleca się zaangażowanie asystenta rodziny, o którym stanowi art. 11 ust. 3 i art. 12 w/w ustawy. Bardzo ważne jest, że rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami i niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, otrzymywane z różnych źródeł: od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, z policji, czy też od pielęgniarki środowiskowej. Natomiast celem pracy asystenta będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. . W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę, samorząd powiatowy organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka

w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej. Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Niniejszy Program stanowi realizację dyspozycji ustawowej określonej w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program zawiera cele strategiczne i kierunki działań wynikające z potrzeb i problemów rodzin borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro jej mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i nie potrafiących samodzielnie ich rozwiązać. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej „rodzinę stanowią osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny.

II. Podstawa prawna:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.)
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172).

III. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Ryńsk

Miejszem realizacji Programu jest obszar Gminy Ryńsk, na którym z końcem roku 2022 zamieszkiwało 8549 osób. Na terenie gminy działają instytucje jak i organizacje pozarządowe. Należą do nich Urząd Gminy Ryńsk, Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, podmioty opieki zdrowotnej, biblioteka, szkoły, kluby sportowe, stowarzyszenia. Z budżetu gminy finansowana jest rozbudowa i modernizacja szkół, świetlic wiejskich, bazy sportowej, place zabaw dla dzieci oraz rozwój sieci dróg, a także działania na rzecz mieszkańców realizowane przez stowarzyszenia.

Punktem wyjścia do określenia zadań Programu jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk. Liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2014 – 2022 przedstawia tabela.

Tabela nr 1 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2014-2022

Rok	Liczba rodzin ogółem	Rodziny z dziećmi ogółem		Rodziny z 1 dzieckiem		Rodziny z 2 dziećmi		Rodziny z 3 dziećmi		Rodziny z 4 dziećmi		Rodziny z 5 dziećmi		Rodziny z 6 dziećmi		Rodziny z 7 i więcej dziećmi	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
2014	363	195	53,72	61	16,80	57	15,70	41	11,29	25	6,89	5	1,38	4	1,10	2	0,55
2015	354	174	49,15	40	11,30	62	17,51	39	11,02	22	6,21	7	1,98	1	0,28	3	0,85
2016	326	145	44,48	41	12,58	43	13,19	27	8,28	24	7,36	5	1,53	3	0,92	2	0,61
2017	277	106	38,27	27	9,75	29	10,47	22	7,94	17	6,14	7	2,53	3	1,08	1	0,36
2018	196	48	24,49	17	8,67	14	7,14	8	4,08	6	3,06	2	1,02	1	0,51	0	0,00
2019	186	51	27,42	18	9,68	9	4,84	10	5,38	10	5,38	2	1,08	1	0,54	1	0,54
2020	162	43	26,54	16	9,88	9	5,56	7	4,32	8	4,94	1	0,62	1	0,62	1	0,62
2021	166	46	27,71	17	10,24	12	7,23	7	4,22	7	4,22	1	0,60	1	0,60	1	0,60
2022	172	49	28,49	17	9,88	11	6,40	11	6,40	7	4,07	1	0,58	2	1,16	0	0,00

Z danych wynika, iż liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej systematycznie malała do roku 2020. W latach 2021 – 2022 dało się zaobserwować delikatny wzrost rodzin korzystających ze wsparcia jak i rodzin z dziećmi.

Gmina Ryńsk tak jak wiele gmin w kraju boryka się z wieloma problemami społecznymi, które dotyczą rodzin z jej terenu. Do największych z nich należą: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Powody przyznawania pomocy w latach 2014 – 2022 przedstawia tabela.

Tabela nr 2 Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2014 – 2022

powód trudnej sytuacji życiowej	2014				2015				2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%				
ogółem	363	100	1225	100	354	100	1174	100	326	100	1023	100	277	100	812	100	196	100	448	100	186	100	454	100	162	100	384	100	166	100	403	100	172	100	387	100
ubóstwo	310	85	1060	87	289	82	990	84	260	80	859	84	217	78	674	83	125	64	288	59	113	61	288	63	98	60	253	66	104	63	249	62	102	59	237	61
sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bezdomność	6	2	6	0	7	2	7	1	3	1	3	0	5	2	9	1	4	2	6	1	3	2	3	1	5	3	5	1	2	1	2	0	5	3	5	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	87	24	481	39	98	28	559	48	76	23	440	43	58	21	338	42	16	8	87	18	19	10	106	23	21	13	118	31	19	11	112	28	21	12	119	31
w tym:																																				
wielodzietność	57	16	354	29	76	21	461	39	61	19	377	37	49	18	300	37	15	8	85	17	16	9	96	21	19	12	115	30	18	11	109	27	20	12	116	30
bezrobocie	246	68	907	74	221	62	828	71	188	58	690	67	146	53	540	67	92	47	265	54	92	49	283	62	90	56	273	71	104	63	292	72	105	61	277	72
niepełnosprawność	121	33	295	24	130	37	336	29	118	36	317	31	108	39	286	35	84	43	173	35	84	45	176	39	62	38	121	32	66	40	146	36	64	37	136	35
długotrwała lub ciężka choroba	126	35	335	27	105	30	269	23	66	20	134	13	73	26	177	22	64	33	121	25	74	40	154	34	58	36	114	30	57	34	121	30	57	33	95	25
bezradność w sprawach opiek.- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	57	16	246	20	51	14	212	18	40	12	175	17	40	14	195	24	18	9	76	16	20	11	86	19	17	10	64	17	14	8	58	14	26	15	114	29
w tym:																																				
rodziny niepełne	40	11	139	11	31	9	101	9	24	7	79	8	18	6	66	8	11	6	36	7	14	8	49	11	11	7	34	9	8	5	30	7	17	10	61	16
rodziny wielodzietne	13	4	90	7	14	4	90	8	12	4	85	8	19	7	124	15	5	3	32	7	8	4	48	11	3	2	17	4	2	1	5	1	6	3	46	12
przemoc w rodzinie	1	0	4	0	3	1	10	1	2	1	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4	1	2	1	8	2	3	2	14	3	2	1	6	2
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	34	9	78	6	37	10	77	7	31	10	77	8	28	10	62	8	20	10	29	6	16	9	26	6	17	10	23	6	16	10	28	7	7	4	15	4
narkomania	1	0	1	0	1	0	1	0	2	1	2	0	2	1	2	0	3	2	3	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	1	5	0	8	2	11	1	6	2	10	1	2	1	3	0	0	0	0	0	1	1	1	0	3	2	5	1	2	1	4	1	1	1	4	1
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	1	0	5	0	3	1	10	1	2	1	5	0	0	0	0	0	1	1	4	1	2	1	5	1	0	0	0	0	2	1	7	2	5	3	16	4
sytuacja kryzysowa	2	1	9	1	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5	1	0	0	0	0	1	1	4	1
kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	1	1	1	8	2

Z przedstawionych danych wynika, iż na przestrzeni objętych zestawieniem lat systematycznie malała liczba rodzin i osób korzystających z pomocy aby w roku 2020 osiągnąć najmniejszą liczbę. W roku 2021 i 2022 zaobserwowano niewielki wzrost liczby osób korzystających z pomocy. Najistotniejszymi problemami Gminy Ryńsk na przestrzeni lat były ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.

W podsumowaniu należy stwierdzić, iż większość wymienionych problemów ma negatywny wpływ na sytuację mieszkańców Gminy Ryńsk.

Niepokojącym zjawiskiem jest problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, który ma często ścisły związek z innymi problemami takimi jak: bezrobocie, ubóstwo i uzależnienia.

Ośrodek Pomocy Społecznej skupia się na wieloaspektowej pomocy rodzinom, które znalazły się w kryzysie. Pomoc udzielana jest zarówno w formie materialnej jak i niematerialnej. Oferuje się pomoc pracowników socjalnych, asystenta rodziny, a Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych specjalistę w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i terapeuty ds. uzależnień. Pomoc oferują również instytucje współpracujące z samorządem w zakresie udzielania wsparcia rodzinie. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych na szczeblu gminnym realizowane jest we współpracy ze środowiskiem lokalnym, policją, kuratorami, placówkami oświatowymi, podmiotami opieki zdrowotnej.

Wspieranie rodziny winno być prowadzone za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem. Może ono przybierać dwie formy:

- pracy z rodziną,
- pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

W sytuacji, kiedy nie ma możliwości zapewnienia w rodzinie prawidłowej opieki i wychowania dziecka, Powiat Wąbrzeski zapewnia pieczę zastępczą w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań gminy należy częściowe pokrycie kosztów związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Poniższa tabela pokazuje liczbę dzieci przebywających w pieczy zastępczej na przestrzeni minionych 9 lat.

Tabela nr 3. Małoletni umieszczeni w pieczy zastępczej w latach 2014 -2022

Lp.	rok	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej
1.	2014	6
2.	2015	7
3.	2016	8
4.	2017	9
5.	2018	4

6.	2019	8
7.	2020	10
8.	2021	10
9.	2022	11

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, iż rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej może zostać przydzielony asystent rodziny. Jest to osoba wspierająca rodzinę współpracująca z nią w taki sposób, aby rodzina potrafiła w przyszłości samodzielnie przezwyciężać trudności, zwłaszcza te związane z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent jest osobą towarzyszącą rodzinie, współobecną, pomagającą, będącą w pogotowiu. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Asystent rodziny wspiera rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystentura rodziny polega na zindywidualizowanej pracy w rodzinie, z rodziną, dla rodziny (na jej rzecz), przy dominowaniu pracy z rodziną. Cechami charakterystycznymi asystowania jest indywidualizacja pracy wynikająca z małej liczby odbiorców, dostosowanie do określonych grup beneficjentów i ich realnych potrzeb, dawanie możliwości skierowania do nich dedykowanego wsparcia. Asystent rodziny ma za zadanie zmienić stosunek osób w rodzinie do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na własne życie, podnieść samoocenę. Indywidualna pomoc służy rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny, osiągnięciu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzaniu w nich wiary we własne możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań, do tej pory uznawanych za niemożliwe. Działania asystenta i rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój.

Stanowisko asystenta rodziny funkcjonuje w gminie od 2015 r.

Tabela nr 4. Liczba rodzin objętych asystenturą 2014 -2022

Lp.	rok	Liczba rodzin objętych asystenturą
1.	2014	0
2.	2015	11
3.	2016	18
4.	2017	14
5.	2018	12
6.	2019	17
7.	2020	12
8.	2021	16
9.	2022	18

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, iż rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej może zostać przydzielona pomoc w formie rodziny wspierającej. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m.in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne

spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy. Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w treści umowy. W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

IV. Cele Programu

1. Cel główny:

Głównym celem Programu jest zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu utrzymania dziecka w rodzinie biologicznej lub jego powrotu do rodziny. Realizacja celu głównego odbywać się będzie w oparciu o wielopłaszczyznowe działania podmiotów pomocowych. Finalnym efektem będzie przywrócenie stabilnej sytuacji rodzinnej. Aby osiągnąć cel główny koniecznym jest wdrożenie celów szczegółowych.

2. Cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1

Wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego i wspieranie rodziny

<i>Zadania</i>	<i>Realizatorzy, partnerzy</i>
Sprawne diagnozowanie problemów w rodzinach	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, wychowawcy w szkołach, Policja, służba zdrowia
Pomoc asystenta rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk
Organizacja posiłków dla dzieci pozbawionych posiłków	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, szkoły
Sprawne udzielanie pomocy materialnej	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk

Cel szczegółowy 2

Wspomaganie edukacji dziecka i wspieranie organizowania różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci

<i>Zadania</i>	<i>Realizatorzy, partnerzy</i>
Organizowanie dzieciom czasu wolnego	biblioteka, przedszkola, świetlice, szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Umożliwianie umieszczenia dziecka w przedszkolu	Urząd Gminy Ryńsk, oddziały przedszkolne w szkołach
Wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkich dzieci	szkoły, biblioteka, oddziały przedszkolne
Zwiększenie liczby miejsc rekreacji dla dzieci, udostępnienie atrakcji dzieciom i młodzieży	szkoły, organizacje pozarządowe

Cel szczegółowy 3

Promowanie wartości rodziny i wzmocnianie więzi jej członków

Wzmocnianie więzi rodzinnych poprzez międzypokoleniową wymianę doświadczeń	biblioteka, szkoły, świetlice, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Informowanie o instytucjach wspomagających rodzinę	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, szkoły, biblioteki, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Organizowanie festynów, imprez integrujących rodzinę	szkoły, biblioteki, organizacje pozarządowe, szkoły, sołectwa, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Wspomaganie rodzin wielodzietnych i ubogich w dostępie do wypoczynku	szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Cel szczegółowy 4

Profilaktyka i zapobieganie zjawiskom dysfunkcji rodziny

Analiza sytuacji w rodzinach i rozpoznanie przyczyn istniejących problemów	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły, Zespół Interdyscyplinarny
Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, szkoły, kuratorzy, dzielnicowi, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny
Stała pomoc asystenta rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk
Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, informowanie o miejscach pomocy	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
Motywowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami do podjęcia terapii	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Samodzielny Publiczny Ośrodek Zdrowia, kuratorzy, zespół Interdyscyplinarny
Organizowanie szkoleń dla pracowników wspierających rodziny dysfunkcyjne	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk

V. Sposób realizacji Programu

Do realizacji założonych celów ustalono następujące działania:

- 1) współpraca instytucji i podmiotów działających w obszarze wspierania rodziny i dziecka;
- 2) wspieranie rodzin w przezwyciężaniu problemów natury opiekuńczo-wychowawczej poprzez kierowanie do instytucji oferującej poradnictwo specjalistyczne m.in. wsparcie psychologiczne;
- 3) przydzielanie asystenta rodziny;
- 4) udzielanie pomocy finansowej rodzinom ubogim;
- 5) praca socjalna z rodzinami zagrożonymi dysfunkcjami;
- 6) wsparcie interdyscyplinarne rodzin zagrożonych przemocą;
- 7) współpraca z podmiotami i instytucjami w zakresie realizacji projektów i programów na rzecz dziecka i rodziny;
- 8) partycypacja w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej;
- 9) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

VI. Przewidywane efekty Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

VII. Realizatorzy Programu

Realizatorami Programu będą:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk;
- 2) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) placówki oświatowe;
- 5) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Wąbrzeźnie;
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie;
- 7) Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie;

- 8) kuratorzy sądowi;
- 9) Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie;
- 10) służba zdrowia;
- 11) organizacje pozarządowe.
- 12) Prokuratura.

VIII. Źródła finansowania Programu

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z:

- 1) środków własnych gminy;
- 2) dotacji z budżetu państwa;
- 3) środków pozabudżetowych.

IX. Koordynator Programu

Realizacja Programu koordynowana będzie przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk

X. Adresaci Programu

Program skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Ryńsk przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Ponadto Program adresowany jest również do rodzin, które są już objęte pieczą zastępczą, a które wyrażają chęć współpracy z pracownikami służb pomocowych na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

XI. Wdrażanie i monitoring Programu

Monitoring realizacji Programu będzie odbywać się na bieżąco. Polegać on będzie na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Zebrane informacje umożliwią opracowanie dalszych przedsięwzięć. Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej każdego roku do 31 marca Wójt będzie składał Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za miniony rok oraz przedstawiał potrzeby związane z realizacją zadań.

XII. Podsumowanie

Program ma na celu wspomaganie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz rozwoju dziecka w rodzinie. Realizacja zadań opisanych w Programie wymaga wsparcia i pomocy ze strony wielu podmiotów. Zintegrowane działania instytucji, przy aktywnym włączaniu osób zainteresowanych, umożliwią poprawne funkcjonowanie rodzin na terenie Gminy Ryńsk, a w przypadku rodzin przechodzących kryzys, umożliwią polepszenie ich funkcjonowania.